

ปัญหาการรวบรวมข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๑๕๓

The Problem of Process Providing Important and Useful Information to The
Perpetrator of Crimes Against Narcotics Offence
in Narcotics Code Section 153

พชร บุญสวัสดิ์

E-mail: tapmob5556@gmail.com

หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง ศรีสมวงศ์

E-mail: rungsrisomwong@gmail.com

สำนักวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ศึกษาถึงปัญหาทางกฎหมายกรณีผู้กระทำความผิดได้ให้ข้อมูลที่ สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามประมวล กฎหมายยาเสพติด มาตรา 153 ซึ่งเป็นบทบัญญัติในลักษณะเดียวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 เดิมที่ถูกยกเลิกไป จากการศึกษาพบปัญหาที่สำคัญที่จะทำให้บทบัญญัติ ดังกล่าวไม่สัมฤทธิ์ผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เนื่องจากการที่ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการ สอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในประเด็นดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ ทำให้ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำ ข้อมูลดังกล่าวไปใช้ขยายผลในการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไม่ปรากฏใน ส่วนของการสอบสวน ทำให้ผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเสียประโยชน์ที่ควร จะได้ รวมถึงความไม่ชัดเจนในการสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงนี้ทำให้มีโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ อาจใช้เป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์ได้ โดยเฉพาะเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก แม้จะมีระเบียบคณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด ว่าด้วยแนวทางการประสานงานคดียาเสพติด พ.ศ. 2553 เป็นแนวทางการ ร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดียาเสพติด แต่ระเบียบดังกล่าวไม่ใช่กฎหมาย จึงไม่มีผลบังคับให้ถือปฏิบัติ ประกอบกับการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น อยู่ในดุลพินิจของพนักงานสอบสวนที่จะรวบรวมพยานหลักฐานใดๆ ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อ มุ่งพิสูจน์ว่าจำเลยมีผลหรือบริสุทธิ์เป็นประเด็นหลัก ดังนั้น สำหรับเหตุบรรเทาโทษต่าง ๆ เกี่ยวกับ

ผู้กระทำความผิด จึงไม่ถูกรวบรวมนำเข้าสู่สำนวนการสอบสวนได้เนื่องจากมิได้มุ่งพิสูจน์ความผิด แต่ในทางปฏิบัติจะถือว่าเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์กับผู้กระทำความผิดที่จะต้องยกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นศาล ซึ่งไม่สอดคล้องกับลักษณะของประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153 จึงทำให้มีปัญหาในทางปฏิบัติ การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้เสนอทางแก้ปัญหาทางกฎหมายโดยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติของประมวลกฎหมายยาเสพติด ให้มีความชัดเจนมากขึ้นและเป็นการเฉพาะกรณีประเด็นการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

คำสำคัญ: การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง, เหตุบรรเทาโทษ, การสอบสวน, วิธีพิจารณาคดียาเสพติด

Abstract

The objective of this independent study is to research the legal problems in cases of the offenders provide important information for the very benefit of suppressing the commission of offenses under Section 153 of the Narcotics Code, which is a provision resembling the Narcotics Act B.E. 2522, the original Section 100/2 was repealed. The research found important problems that would prevent such provisions from fulfilling the intent of the law because deficiency of provisions relating to the investigation to collect facts and evidence on the issue specifically which makes the facts about the offenders provide important information to government officials, including the use of such information by government officials to expand the results of the suppression of drug-related offenses did not appear in the investigative case. Consequently, it causes the perpetrators of coercion with government officials to lose their supposed benefits, as well as the ambiguity in the investigation of this fact-gathering, making it more likely that government officials may use them as a means of exploitation. especially the offenses related to drugs that have enormous benefits involved. Despite the regulations of the Narcotics Control Board On the guidelines for coordinating drug cases, B.E. 2553 is considered as a guideline for cooperation between agencies involved in drug prosecution, but the regulation is not a law, so it is not enforceable. In addition, an investigation under the Criminal Procedure Code is in the

investigating officer's discretion to collect any evidence as one sees. This was to prove that the defendant was effective or innocent as the main issue. Thus, various mitigation Concerning the offender is therefore not included in the investigation case because it is not intended to prove guilt. But in practice, it is considered useful for offenders to raise a claim in court which is inconsistent with the nature of Section 153 of the Narcotics Code

This independent study has proposed a solution to the legal problem by amending the Narcotics Offence Procedure Act B.E. 2550, which is the legislative law of the Narcotics Code to make it clearer and more specific to important information issues and it is especially helpful in suppressing the commission of offenses.

Keywords: Important Information for The Very Benefits of Suppressing the Commission of Offence, Mitigation, Investigation, Narcotics Offence Procedure

บทนำ ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ประมวลกฎหมายยาเสพติด มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2564 มีผลเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แต่สำหรับบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดยังคงมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153 ซึ่งมีหลักการและเนื้อหาสาระเช่นเดียวกับบทบัญญัติมาตรา 100/2 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เดิม ซึ่งบทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นการให้ประโยชน์กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปราบปรามการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดโดยการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อแลกกับประโยชน์ที่จะได้รับการลงโทษน้อยกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเท่าใดก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นการแสวงหาพยานหลักฐานรูปแบบหนึ่งที่รัฐจะได้นำข้อมูลนั้นไปใช้ในการปราบปรามการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอื่นต่อไป เนื่องจากลักษณะการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดถือเป็นอาชญากรรมที่ไม่มีความรุนแรงและไม่มีผู้เสียหาย (Victimless Crime) โดยเฉพาะการดำเนินคดีกับตัวการรายใหญ่ที่ยากต่อการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อนำตัวเข้าสู่การดำเนินคดี การให้ประโยชน์ในลักษณะดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอาญาในส่วนของนโยบายทางความผิดอาญา (Criminal Policy) จึงถือเป็นประโยชน์ของผู้กระทำความผิดที่ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของ

รัฐอันพึงได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายและโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่เนื่องจากประมวลกฎหมายยาเสพติด เป็นกฎหมายอาญาที่เป็นสารบัญญัติ ถือเป็นบทบัญญัติที่บัญญัติถึงผลของการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง แต่ไม่ได้บัญญัติถึงขั้นตอนการได้มาซึ่งข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งไว้ จึงเป็นช่องว่างในทางปฏิบัติ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาประเด็นปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เป็นคุณกับผู้กระทำผิดก่อนที่นำเสนอข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวในชั้นศาล ในการศึกษาทำให้ทราบว่า การรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานสำหรับดำเนินคดีอาญาของประเทศไทย มีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติในการดำเนินคดีอาญาเป็นหลัก ซึ่งหากไม่มีกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับคดีลักษณะใดบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ย่อมนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไปใช้เป็นการทั่วไป ซึ่งการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131 ถือเป็นดุลพินิจของพนักงานสอบสวนที่จะรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานตามที่เห็นสมควร ไม่จำเป็นที่จะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานทุกชนิดเข้าสู่สำนวน ทั้งนี้เพราะนิยามการสอบสวนมุ่งเน้นที่จะพิสูจน์ความผิดเป็นหลัก ทำให้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เป็นประโยชน์กับผู้กระทำผิดไม่ถูกรวบรวมเข้าสู่สำนวนการสอบสวน โดยถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้กระทำผิดต้องยกขึ้นอ้างในชั้นศาลเพื่อรักษาประโยชน์ของตนเอง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153 ให้มีประสิทธิภาพในการปราบปรามตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550 ให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้มีขอบเขตเนื้อหาครอบคลุมเฉพาะกระบวนการในส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อเสนอประเด็นดังกล่าวในชั้นศาล โดยศึกษาถึงสถานะของมาตรา 153 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด ซึ่งมีที่มาจากมาตรา 100/2 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ถือเป็นเหตุบรรเทาโทษตามกฎหมายรูปแบบหนึ่ง โดยอาศัยการกระทำภายหลังถูกจับกุมของผู้กระทำผิด ที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ในการปราบปรามการทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในคดีอื่น ซึ่งเป็นคนละกรณีกับการให้การรับสารภาพในชั้นศาลที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดีของ

ผู้กระทำผิด ซึ่งกฎหมายของประเทศไม่มีบัญญัติเกี่ยวกับการสอบสวนในเรื่องไว้ และศึกษาพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาชญากรรม พ.ศ. 2550 ในส่วนการรวบรวมพยานหลักฐานที่เป็นเหตุบรรเทาโทษ โดยเปรียบเทียบกับกระบวนการรวบรวมและการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์กับผู้กระทำผิดของต่างประเทศกับของประเทศไทย

ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology)

การดำเนินการศึกษาวิจัยสารนิพนธ์ฉบับนี้ ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลทางด้านเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องซึ่งได้มาจากการค้นคว้าข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Sources) ได้แก่ ประมวลกฎหมาย พระราชบัญญัติ รวมถึงข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ หนังสือ บทความ วารสาร เอกสารเผยแพร่ของหน่วยงานของราชการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

การทบทวนวรรณกรรม

ข้อ 1 เหตุบรรเทาโทษ

การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อประโยชน์ในการปราบปรามการกระทำความผิดนั้น เป็นการให้โอกาสแก่ผู้กระทำความผิดเพื่อให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐแลกเปลี่ยนกับโทษที่จะได้รับลดน้อยลงกว่าที่กฎหมายกำหนดโทษขั้นต่ำสำหรับประเทศที่มีการกำหนดโทษขั้นต่ำไว้ หรือมีผลต่อดุลพินิจศาลที่จะกำหนดโทษน้อยลงสำหรับประเทศที่ไม่มีการกำหนดโทษขั้นต่ำ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของทุกรัฐที่จะต้องรักษาความสงบเรียบร้อยภายในรัฐ ซึ่งในมุมมองเรื่องการปราบปรามอาชญากรรมของรัฐ การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถือเป็นการแสวงหาพยานหลักฐานในรูปแบบหนึ่ง โดยการให้คนในวงการอาชญากรรมด้วยกันเป็นผู้ให้พยานหลักฐานหรือชี้ช่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นแล้วหรืออาจเกิดขึ้นได้ทัน่วงที

การแสวงหาพยานหลักฐานจากผู้กระทำความผิดด้วยกันเพื่อประโยชน์ในการปราบปรามอาชญากรรมนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการก่ออาชญากรรมที่ผู้กระทำความผิดมีการก่ออาชญากรรมที่มีความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น หลายกรณีเป็นอาชญากรรมที่ไม่มีผู้เสียหาย (Victimless Crime) หลายกรณีมีการก่ออาชญากรรมในทางลับ ยากที่บุคคลภายนอกจะสามารถล่วงรู้ความเคลื่อนไหวได้ มีการรวมตัวกันเป็นองค์กรอาชญากรรม และพัฒนาเป็นองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติในที่สุด เพราะผู้กระทำความผิดรายใหญ่เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังการก่ออาชญากรรมมักจะไม่ถูกดำเนินคดี เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดพยานหลักฐานที่จะเชื่อมโยงไปถึงตัวการรายใหญ่ ผู้กระทำ

ความผิดที่ถูกจับมักจะเป็นรายเล็กหรือเป็นปลายทางเสียเป็นส่วนใหญ่ แม้รัฐจะทำการปราบปรามจับกุมผู้กระทำความผิดรายเล็กมาเข้าสู่การดำเนินคดีมากเท่าไร อาชญากรรมนั้นก็ไม่ได้ลดน้อยลงหรือหมดสิ้นไป ที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด ที่ผ่านมารัฐบาลในหลาย ๆ ประเทศได้ใช้นโยบายการปราบปรามยาเสพติดโดยมีมุมมองว่าปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ผู้กระทำความผิดเป็นศัตรูของชาติ จึงเน้นการปราบปรามดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดอย่างเข้มข้น ซึ่งส่วนมากผู้ที่ถูกจับ คือ ผู้เสกกับผู้ค้ารายย่อย ก่อให้เกิดปัญหาตามมา คือ ทำให้คดียาเสพติดเข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีอาญาเป็นจำนวนมาก มีผู้กระทำความผิดที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีเป็นจำนวนมาก และมีผู้กระทำความผิดที่ศาลพิพากษาแล้วเป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหานักโทษล้นคุก ทั้งนี้เพราะผู้ค้ารายใหญ่ซึ่งเป็นตัวการอยู่เบื้องหลังไม่ถูกดำเนินคดี เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐขาดพยานหลักฐานที่เชื่อมโยงไปถึงตัวการหลัก ทำให้ปัญหายาเสพติดไม่ได้ลดน้อยลงแต่กลับทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

การแสวงหาพยานหลักฐานจากผู้กระทำความผิดด้วยกันนี้มีที่มาจากหลักการต่อรองคำรับสารภาพ ซึ่งมีที่มาจากประเทศในกลุ่มกฎหมายระบบคอมมอนลอว์ ที่วิวัฒนาการเกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากเดิมที่เน้นที่การใช้อำนาจรัฐแต่เพียงอย่างเดียวในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อมาพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำความผิด และผู้กระทำความผิดได้รับการคุ้มครองสิทธิที่จะให้การหรือไม่ให้การ เจ้าหน้าที่ของรัฐจึงไม่สามารถแสวงหาพยานหลักฐานใด ๆ จากผู้กระทำความผิดได้ แต่เนื่องจากปัญหาการปราบปรามอาชญากรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้นดังกล่าวข้างต้น ทำให้รัฐจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการปราบปรามอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นตามไปด้วย การเจรจาต่อรองกับผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นผู้อยู่ในวงการอาชญากรรมด้วยกันย่อมเป็นผู้รู้เห็นเกี่ยวกับอาชญากรรมได้ดีที่สุดจึงมีประโยชน์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องมีการแลกเปลี่ยนกับโทษที่จะได้รับลดน้อยลง เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้กระทำผิดร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สำหรับในแง่ของผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ การให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ถือเป็นเหตุบรรเทาโทษรูปแบบหนึ่ง คือ การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ (Co-Operated with Public Officer) ถือเป็นเหตุลดโทษในประเทศอังกฤษ¹ และในประเทศฝรั่งเศสซึ่งอยู่ในกลุ่มประเทศใช้กฎหมายระบบซีวิลลอว์ ก็ปรากฏเหตุลดหย่อนโทษในลักษณะดังกล่าว ใน Les excuses absolutoires เป็นข้ออ้างที่ใช้กับการกระทำที่

¹ นฤมล อังคณาภิวัฒน์, เหตุบรรเทาโทษ : ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการใช้ในศาลไทยกับศาลต่างประเทศ, วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ, 2537, หน้า 31.

เกิดขึ้นภายหลังการกระทำผิด เช่น ผู้กระทำผิดได้แจ้งเจ้าหน้าที่ล่วงหน้าว่าจะมีการก่อเหตุ หรือ ผู้กระทำผิดได้ช่วยให้เจ้าหน้าที่จับผู้กระทำผิดรายอื่นได้²

สำหรับประเทศไทย การให้ประโยชน์กับผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปรากฏอยู่ในการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งประเทศไทยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ เพื่อแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในปี พ.ศ. 2522 แต่ไม่มีการบัญญัติเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเจ้าหน้าที่ไว้ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2545 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 5) โดยมีการเพิ่มเติมถึงการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเจ้าหน้าที่ในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไว้ในมาตรา 100/2 ซึ่งบัญญัติว่า “ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือ ตำรวจ หรือ พนักงานสอบสวน ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้” ถือว่าเป็นกฎหมายฉบับเดียวที่มีการบัญญัติให้ประโยชน์แก่ผู้กระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวในขณะนั้น ซึ่งแม้ต่อมาจะมีพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. 2564 มาตรา 2 ให้พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ มีผลบังคับใช้ในวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ส่วนประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นต้นไป ตามมาตรา 3 ซึ่งประมวลกฎหมายยาเสพติดมีผลใช้บังคับในวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป และมาตรา 4 บัญญัติว่า “เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับแล้ว ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 รวมถึงพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 2 - ฉบับที่ 8)” จึงมีผลเท่ากับเมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดมีผลบังคับใช้แล้วทำให้บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เป็นอันถูกยกเลิกไปทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามหลักการที่จะให้ประโยชน์แก่ผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดยังคงถูกบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153

มาตรา 153 บัญญัติว่า “ถ้าศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งเป็นผู้จับกุม หรือพนักงานสอบสวนในคดีนั้น เมื่อพนักงาน

² นฤมล อังคนาภิวัฒน์, เหตุบรรเทาโทษ: ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการใช้ในศาลไทยกับศาลต่างประเทศ, หน้า 15.

อัยการระบุในคำฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาล ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นก็ได้

กรณีที่ผู้กระทำความผิดได้เคยให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการไม่ระบุในคำฟ้องหรือยื่นคำร้องต่อศาล ผู้กระทำความผิดนั้นอาจยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรานี้ได้”

บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153 เป็นบทบัญญัติเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 เพียงแต่บัญญัติเพิ่มเติมในส่วนของการนำเสนอข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อศาล ให้ความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และในส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เพิ่มเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ด้วย และเพิ่มรายละเอียดพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเฉพาะชุดจับกุมเท่านั้น รวมถึงพนักงานสอบสวนเฉพาะในคดีนั้นเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาถือได้ว่าการให้ประโยชน์แก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ในลักษณะให้อำนาจศาลลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าอัตราโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นได้ ซึ่งเหตุบรรเทาโทษในลักษณะนี้เกิดจากการกระทำของผู้กระทำความผิดภายหลังถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐจับกุม แล้วให้การร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นคนละกรณีกับการที่ผู้กระทำความผิดให้การรับสารภาพว่าตนกระทำความผิดจริง ซึ่งเป็นประโยชน์แก่การดำเนินคดีในคดีของผู้กระทำความผิดเอง แต่สำหรับการที่ผู้กระทำความผิดให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนี้เป็นประโยชน์ในการปราบปรามอาชญากรรมอื่นต่อไปนอกเหนือจากอาชญากรรมที่ผู้กระทำได้ก่อขึ้น จึงเป็นเหตุบรรเทาโทษตามกฎหมายอื่นนอกจากเหตุบรรเทาโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

ข้อ 2 การสอบสวนตามกฎหมายประเทศไทย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11) ให้นิยาม “การสอบสวน” หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ ดังนั้น การสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจึงมุ่งเน้นไปที่การรวบรวมพยานหลักฐานหรือการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อทราบข้อเท็จจริงหรือเพื่อพิสูจน์ความผิด มุ่งเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นแห่งคดีอาญาที่ว่า จำเลยเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ และสอดคล้องกับการดุลพินิจวินิจฉัยซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานของศาลที่ว่า อย่าพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำความผิดจริงและจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น ตามมาตรา 227 แม้มาตรา 131 ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 22) พ.ศ.

2547 บัญญัติว่า “ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิด เท่าที่สามารถจะทำได้ เพื่อประสงค์ จะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกร้องหา เพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิด และพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา” โดยเป็นการเพิ่มเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาเข้าไปในการสอบสวนได้ แต่ในทางปฏิบัติการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานมาน้อย เพียงใด อยู่ในดุลพินิจของพนักงานสอบสวนตามที่เห็นสมควร พนักงานสอบสวนไม่จำเป็นต้อง รวบรวมพยานหลักฐานทุกอย่างเข้าสู่สำนวนการสอบสวน ทั้งนี้การรวบรวมพยานหลักฐานก็เพื่อมุ่ง พิสูจน์ความผิดตามข้อกล่าวหาเป็นหลักดังกล่าว ดังนั้น ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์กับผู้กระทำ ความผิดอันเป็นเหตุบรรเทาโทษต่าง ๆ จึงไม่ถูกรวบรวมเข้าสู่สำนวนการสอบสวนด้วย เพราะไม่ใช่ ข้อเท็จจริงที่มีพยานในประเด็นแห่งคดีอาญา ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนจะถือว่าเป็นประโยชน์ ที่ผู้กระทำความผิดต้องยกขึ้นอ้างในชั้นศาล เพื่อศาลจะได้ใช้ดุลพินิจในการลงโทษผู้กระทำความผิด น้อยลงได้ตามกฎหมาย

เหตุบรรเทาโทษที่เกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็ย่อมไม่ถูกรวบรวมเข้าสู่สำนวนการสอบสวน เช่นเดียวกับเหตุบรรเทาโทษอื่น ๆ ดังที่กล่าวมา แต่เนื่องจากเหตุบรรเทาโทษที่เป็นการให้ข้อมูลที่ สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยา เสพติดนั้นมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากเหตุบรรเทาโทษตามกฎหมายในลักษณะอื่น ที่จะต้องมีการ กระทำใน 2 ส่วน กล่าวคือ ส่วนการกระทำของผู้กระทำความผิดจะต้องมีการให้ข้อมูลที่สำคัญต่อ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และในส่วนการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการ ปฏิบัติหน้าที่โดยการขยายผลปราบปรามการกระทำความผิดอื่นได้ ซึ่งการกระทำในส่วน ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเป็นส่วนที่รับรองว่าข้อมูลที่ผู้กระทำความผิดได้ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นเป็น ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหรือไม่ เพราะถ้าหากเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถนำข้อมูลไป ขยายผลปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้สำเร็จ ผู้กระทำความผิดย่อมได้ประโยชน์ตาม ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153 หรือตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 แต่ในทางกลับกัน แม้ผู้กระทำความผิดจะได้ให้ข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว แต่ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้นำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการปราบปรามหรือนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้แต่ไม่ สามารถปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ ผู้กระทำความผิดที่ให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ของ รัฐก็จะได้ประโยชน์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 153 หรือตามพระราชบัญญัติยาเสพติด ให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 100/2 ดังนั้น ข้อเท็จจริงทั้งในส่วนการกระทำของผู้กระทำความผิด และ ในส่วนการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงต้องเป็นข้อเท็จจริงที่มีปรากฏอยู่ในสำนวน การสอบสวน โดยพนักงานสอบสวนจะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงดังกล่าวเข้าสู่สำนวน การสอบสวนให้ชัดเจนและ

รวบรวมพยานหลักฐานที่สนับสนุนการกระทำของทั้งในส่วนผู้กระทำความผิดและในส่วนของผู้เสียหายที่ของรัฐให้ชัดเจน อันเป็นการตรวจสอบเบื้องต้นโดยพนักงานสอบสวนในคดีนั้น

ข้อ 3 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550

ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2564 หรือพระราชบัญญัติอาญา พ.ศ. 2522 เป็นบทบัญญัติถึงการกระทำอันเป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ มีลักษณะเป็นกฎหมายอาญาในส่วนของกฎหมายสารบัญญัติ ซึ่งการที่กฎหมายสารบัญญัติจะสามารถมีสภาพบังคับให้บรรลุตามเจตนารมณ์ได้จะต้องมีกฎหมายในส่วนวิธีบัญญัติควบคู่ไปด้วย ประเทศไทยมีการประกาศใช้กฎหมายวิธีบัญญัติเกี่ยวกับคดีอาญาเสียแต่ได้เป็นการเฉพาะ กล่าวคือ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550 โดยมีหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวว่า “เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้เปลี่ยนแปลงไปสู่อาชญากรรมที่มีการจัดตั้งในลักษณะองค์กร และมีลักษณะพิเศษมากขึ้น โดยผู้กระทำความผิดอาศัยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและข้อจำกัดของกฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดประกอบมามีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดขึ้นสู่การพิจารณาของศาลเป็นจำนวนมาก ซึ่งคดีดังกล่าวมีลักษณะพิเศษและซับซ้อนแตกต่างจากการกระทำความผิดอาญาทั่วไป สมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาเฉพาะเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การสืบสวนสอบสวนโดยใช้เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษ และกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น การอุทธรณ์ ฎีกา และอายุความ รวมทั้งกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับชำระค่าปรับตามคำพิพากษา เพื่อให้ศาลพิจารณาพิพากษาและบังคับโทษคดีอาญาเสียแต่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้” มุ่งเน้นไปที่เทคนิคการสืบสวนสอบสวนพิเศษ เช่น การปฏิบัติการอำพรางเพื่อการสืบสวนความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด การครอบครองหรือให้มีการครอบครองยาเสพติดภายใต้การควบคุมเพื่อการสืบสวนความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นต้น แต่สำหรับการสอบสวนมีบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเพียงมาตราเดียว คือ มาตรา 11 ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการยึดสิ่งของไว้เป็นของกลางเพื่อทำการตรวจพิสูจน์ภายในกำหนดเวลา ส่วนการสอบสวนในกรณีอื่น ๆ ไม่ได้มีการบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ จึงเป็นกรณีตามมาตรา 3 ที่บัญญัติว่า “บทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาใดซึ่งพระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง หรือกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้” ดังนั้น การสอบสวนในคดีอาญาซึ่งถือเป็นกฎหมายอาญาฉบับหนึ่ง จึงต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ

ผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน เกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เกิดจากปัญหา 2 ประการ คือ

ข้อ 1 การสอบสวนอันเป็นการรวบรวมพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติใช้กับกฎหมายอาญาทั่วไปนั้น อยู่ในดุลพินิจของพนักงานสอบสวนตามที่เห็นสมควรไม่จำเป็นที่พนักงานสอบสวนจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเข้าสู่สำนวนการสอบสวน ทั้งนี้เพราะการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อมุ่งพิสูจน์ว่าผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ ซึ่งเป็นประเด็นหลักของการพิสูจน์ในคดีอาญา ดังนั้น พนักงานสอบสวนของประเทศไทยจึงไม่มีการรวบรวมพยานหลักฐานอันเป็นคุณหรือเป็นประโยชน์กับผู้ต้องหา รวมเข้าสำนวนการสอบสวนได้ เนื่องจากข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่ได้มุ่งพิสูจน์ถึงการกระทำความผิด แต่สำหรับต่างประเทศจะให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงที่เป็นคุณหรือเป็นประโยชน์ในลักษณะนี้กับผู้ต้องหาด้วย ภายใต้แนวคิดเรื่องการได้สัดส่วนในการลงโทษ³

ข้อ 2 พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550 ซึ่งเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติของประมวลกฎหมายอาญาไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานในเรื่องการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งไว้เป็นการเฉพาะ จึง ต้องด้วยตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ซึ่ง การสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับกรณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 153 เนื่องจากมีลักษณะเป็นเหตุบรรเทาโทษ ในทางปฏิบัติจะไม่ถูกรวบรวมเข้าสู่สำนวนการสอบสวนดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ประกอบกับประโยชน์จากการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแม้จะเป็นเหตุบรรเทาโทษตามกฎหมาย แต่ก็มีลักษณะที่แตกต่างจากเหตุบรรเทาโทษอื่น ๆ กล่าวคือ เป็นเหตุบรรเทาโทษที่เกิดจากนโยบายทางอาญาที่รัฐให้ประโยชน์กับผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปราบปรามยาเสพติดแตกต่างกับการที่ศาลจะลงโทษน้อยกว่าอัตราโทษขั้นต่ำที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น เมื่อผู้กระทำความผิดได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงควรที่จะคุ้มครองสิทธิประโยชน์ดังกล่าวให้กับผู้กระทำความผิดอันเป็นสร้างแรงจูงใจให้มีการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้นไปด้วย เมื่อมีการร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้นย่อมมีโอกาสในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมากขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดที่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐจะพึง

³ สรรค์ชัย สุทธิคณิง, การนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ถูกกล่าวหาเข้าสู่คดีอาญา, วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, กรุงเทพฯ, 2552, หน้า 9.

ได้รับดังกล่าวนี้ ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับพฤติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยการนำข้อเท็จจริงดังกล่าวไปใช้ขยายผลจับกุมผู้กระทำความผิดอื่นหรือขยายผลจับกุมยาเสพติดอื่นได้ จึงจะถือว่าได้ว่าเป็นการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ซึ่งการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้องกับประโยชน์ที่ผู้กระทำความผิดจะพึงได้ตามกฎหมายนั้น หากไม่มีขั้นตอนการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่ชัดเจนอันเป็นการตรวจสอบในเบื้องต้นแล้ว ย่อมมีโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้เป็นช่องทางในการแสวงหาประโยชน์ได้ อันเป็นการบิดเบือนเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งการสอบสวนของพนักงานสอบสวนจะต้องรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ในสำนวนการสอบสวนอยู่แล้ว ดังนั้น การเพิ่มประเด็นเกี่ยวกับการนำข้อมูลไปใช้ในการขยายผลในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจึงไม่เป็นการสร้างปัญหาให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและพนักงานสอบสวนแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. 2550 โดยบัญญัติให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดยาเสพติด ตามมาตรา 153 แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดไว้เป็นการเฉพาะโดยไม่ต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้ซึ่งไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับลักษณะเหตุบรรเทาโทษตามกฎหมายยาเสพติด ดังนี้

“ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งจากเจ้าพนักงานป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจซึ่งเป็นผู้จับกุม หรือจากการให้การของผู้ถูกจับที่ให้การต่อพนักงานสอบสวนในคดีนั้น ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยั้งนั้น เพื่อมุ่งพิสูจน์ข้อเท็จจริงดังกล่าวในชั้นศาลต่อไป”

รายการอ้างอิง

- คณิต ฒ นคร. (2549). *กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ณรงค์ ใจหาญ. (2563). *หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- นฤมล อังคณาภิวัฒน์. (2537). *เหตุบรรเทาโทษ: ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการใช้ในศาลไทยกับศาลต่างประเทศ*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, กรุงเทพฯ.

สรรค์ชัย สุทธิคณิง. (2552). *การนำเสนอข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ถูกกล่าวหาเข้าสู่คดีอาญา.*

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต,
กรุงเทพฯ.

ปณณวิช ประจวบลาภ. (2556). *ดุลพินิจของศาลในการลดโทษ: ศึกษากรณีจำเลยให้ข้อมูลสำคัญใน*

คดียาเสพติด. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. มหาวิทยาลัยธุรกิจ
บัณฑิตย, กรุงเทพฯ.

